

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, SATURDAY (SOBOTA), MAY 27, 1944 STEVILKA (NUMBER) 124

DAN INVAZIJE NI VEČ DALEČ, IZJAVLJA F.D.R.

Inverzija zavezniških sil
je kampanja osvoboditve,
izjavlja predsednik

WASHINGTON, 26. maja. — Predsednik Roosevelt je danes prvič, odkar se je vrnil s svojih mesece trajajočih počitnic na jugu, imel konferenco s časničarji, v kateri je čil in razigran govoril o zavezniški invaziji Evrope.

Predsednik je v pogovoru s časničarji posebno poudaril, da operacije, ki se sedaj pripravljajo v Angliji, se nima smatrati za invazijo, temveč kot kampanjo osvoboditve. Rekel ni ničesar, iz česar bi se moglo sklepati, kdaj bodo zavezniške armade udarile, ampak ko je govoril o predmetu, je definitivno izjavil, da se kampanja osvoboditve podvzame "to poletje".

Predsednikova razigranost

Predsednik je bil nenavadno razigran. Hudomušno je zavrnil vsa vprašanja, ki so jih stavili nanj časničarji glede četrtega termina, potem pa je smele dal razumeti, da so mu zdravstveni, ki so ga ta teden temeljito preiskali, dali dobro izpričevalo.

Kar se tiče poveljnih načrtov za Evropo, je rekel predsednik, da dobro napredujejo. Zavezniški so vzel v pretres mnogo problemov, in glede nekaterih so bili doseženi že definitivni zaključki.

Rusija pri vseh teh načrtih aktivno in jako povoljno sodeluje, je rekel predsednik.

Upa, da se zopet sestane s Churchillom

Med drugim je predsednik rekel, da upa, da se zopet sestane s premierjem Churchillom, ampak da ne more reči, kdaj se bo to zgodilo.

Ko ga je eden navzočih časničarjev vprašal, da-li pričakuje videti Churchillja je predsednik odgovoril, da poleti pozno spomladi. Neki reporter je tedaj vprašal: "Zakaj pa ne pozni?"

Roosevelt je na to pripomnil, da pozimi ne potuje rad, zlasti ne na Atlantik.

Kaj je predsednik mislil, ko je rekel "pozno spomladi", je ostalo nepojasnjeno. Ako je imel v mislih prihodnjo pomlad, bi to pomenilo kot da bo sigurno kandidiral za četrty termin, česar ni do danes še nikdar direktno izjavil, in da je siguren ponovne izvolitve.

CVETLICE ZA GROBOVE

V torek je Spominski dan, ko je običaj, da se oklečajo grobove umrlih, s cvetjem. V cvetličarni Olga in Charles Slapnik, 6026 St. Clair Ave., in Jelerčić, na 15302 Waterloo Rd., bodo imeli krasno izbero vsakovrstnih cvetlic za šopke ali posaditi.

ZA RUSKI RELIEF

Mr. in Mrs. Konestabo, 19808 Arrowhead Ave., sta v našem uradu darovala \$5.00 za dva zabojca potrebnih za Ruski vojni relief. Slovenski odbor je v četrtek odposlal že drugo pošiljko 100 zabojev, ki bodo razdeljeni potrebnemu ljudstvu in vojaštvu na fronti.

Zastopnik OPA iz Washingtona bo preiskal sleparijo

Včeraj je došel iz Washingtona Thomas Emerson, osebni zastopnik Chester Bowlesa, ravnatelja O P A, ki bo na lieu mesta preiskal sleparijo z gasolinskimi živilskimi kuponi, ki je bila nedavno odkrita v uradu razijskega odbora št. 6.

Do sedaj sta bili v zvezi s sleparijo formalno obtoženi dve osebi, in sicer tajnik razijskega odbora Robert A. Dissauer in bivši distriktni ravnatelj urada za obrambno transportacijo, Richard Allen.

Dissauer izginil brez sledu

Dissauer je bil po obtožbi spušen na prosto pod bandom in je od tedaj brez sledu izginil. Njegova družina in odvornik pravijo, da nimajo nobenega pojma, kje se nahaja. V tej zvezi se spominja, da je tekom preiskave, ki se je končala z njegovo aretacijo trdil, da mu je bilo zagroženo s smrtjo.

Bivši obrambno - transportni ravnatelj Allen je pred kratkim resigniral, in dognalo se je, da je od takrat kupil krasno rezidenco v Shaker Heights.

Bivši prohibicijski agent

Po svoji resignaciji je Allen bil nekaj časa v Pittsburghu, potem pa je prišel v Cleveland in do bil službo pri Tip-Top Brewing Co., ki pa ga je sedaj odslovila.

Kakor se je sedaj odkrilo, je bil Allen pred leti prohibicijski agent.

Včeraj so oblasti odslovile neko uradnico v OPA uradu, o kateri obstoji sumnja, da je nezakonito zalagala z živilskimi kuponi več znanih restavracij in hotelov v mestu.

MADŽARSKA VLADA GROZI ŽIDOM S SMRTJO

ZURICH, Švice, 17. maja (O.N.A.) — Madžarska vlada je zagrozila skozi svoje uradno glasilo "Fueggertenseg" s splošnim pokoljem vseh židov v ghetih, v slučaju ruskega vdora v Madžarsko.

Trdeč, da so židi izjavili "Mi bomo počakali," ko so bili izgnani v ghete, je urednik Lajos Marschallko pojasnil, da židi upajo, da bodo Rusi predrla skozi Karpat v osmih ali desetih tednih.

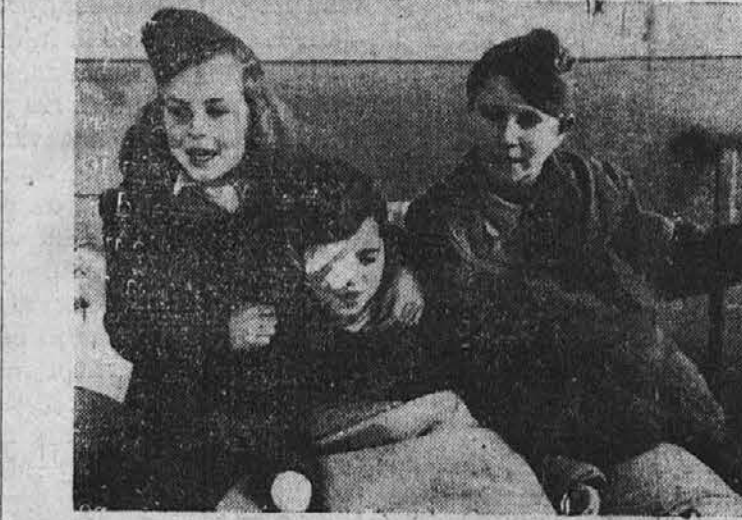
"Njihovo čakanje je izključeno skozi nacionalni socializem," izjavlja Marschallko "Iz najdena je bila metoda takrat, ki je Hitler dejal, da ob koncu vojne ne bo niti enega žida več."

Naši fantje-vojaki

Mrs. Frances Zajec, 20572 Lindberg Ave., je najprvo prejela pismo od svojega sina Sgt. Rudolph S. Zajec, ki ji sporoča, da je prejel odlikovanje "Air Medal," potem ko se je udeležil petih misij v napadih nad sovražnimi postojankami v Evropi. V drugem pismu pa ji je sporočil, da je prejel še dodatno odlikovanje. Sgt. Zajec služi kot topničar na B-17 letiči trdnjavi.

Tri male partizanske begunke

Slika predstavlja tri male partizanske begunke v Italiji: Irina Beljakov, stara 13 let; Ivanka Stričić, stara 9 let, in Luca Ugrina, stara 13 let. Irina je prišla z materjo, ki je bolničarka in sedaj střeže partizanskim ranjencem, ki so bili pripeljani v Italijo. Ivanka je slepa in izgubila je desno roko pri zapestju — posledice nazijske granate. Luca je pri granji našla "mrtno granato," ki je eksplodirala in ji odtrgala desno nogo.

De Righter in žena obtožena v volilni goljufiji

Včeraj sta bila od velike okrajne porote obtožena klerk mestne zbornice, John De Righter in njegova žena, Mrs. Susan De Righter. Dolži se ju, da sta pomagala pri volilni slepariji tekom lanskih mestnih primarnih volitev v 22 vardi.

Kakor znano, sta v isti zadevi že priznala krivdo in bila obsojena na 5-letno probacijo Mrs. Irene Kelly in Laundon T. McGrain. Slednji je podal za prireženo izjavo, da je po navodilih Mrs. Kelly pri dotičnih volitvah volil trinajstkrat za kandidaturu councilmana James McCaffery-a, ki je bil v novembru izvoljen.

McCaffery je po nastopu službe vodil akcijo, ki se je končala z izvolitvijo De Righterja za klerka mestne zbornice. McGrain je tudi trdil, da ko se je pričela preiskava sleparije, sta mu De Righter in njegova žena svetovala, da naj zapusti mesto, "dokler se stvar ne poleže."

Pozneje je bil McGrain priveden iz Floride, kamor je zbežal, ko je prišla volilna goljufija na dan.

De Righter je včeraj izjavil, da sta on in njegova žena "žrtve zarote" in da bo to pri obravnavi dokazano. Mestna zbornica bo najbrže De Righterja svetovala, da vzame "dopust", dokler ne bo sodnja odločila o njegovi krivdi ali nekrivdi.

DOSPELA DOMOV

Mrs. Alice Robinson je v četrtek večer dospela iz Goldfield, Nevada, kjer je bil nastanjen njen soprog Lt. H. D. Robinson, pilot v ameriški zračni sili. Sedaj je bil poslan onstran morja. Mrs. Robinson se nahaja na domu svojih staršev, Mr. in Mrs. Gašper Bashel, 18913 Cherokee Ave.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

URADNIKA JUGOSLOV. POSLANIŠTVA NA PRIREDBI NA ČAST TITOVU VOJAŠKI MISIJI

LONDON, 17. maja. (O.N.A.) — Dva tajnika jugoslovanskega poslanštva ambasade v Londonu sta snoči vkljub Božidarju Puriću prisostvovala pri sprejemu, ki ga je dala Lady Violet Bonham-Carter v "Royal Asiatic Society," za generalmajorja Vladimirja Velebita in majorja Dolfe Vogelnika, ki sta voditelja Titove vojaške misije. Uradnika poslanštva sta

Trdnjavsko mesto Velletri, 16 milj od Rima, pade vsak čas

Izredna čast za Gornikovo družino

Obče poznano družino Johna Gornika, znanega javnega delavca, trgovca in tajnika SDZ, je doletela te dni izredna čast, ko je prišlo poročilo, da je njen najmlajši sin Raymond I. Gornik uspešno napravil izpit za vstop v mornariško akademijo v Annapolisu, kjer se trenirajo poklicni oficirji mornarice Zed. držav.

Nadebudni mladenič, ki je šele 19 let star, prične študije v znameniti akademiji 1. julija. Srednješolske študije je izvršil v St. Ignatius High School v juniju 1941, v decembru istega leta pa se je javil kot prostovoljec za službo v mornarici. Lansk poletje je bil poslan v Wesleyan univerzo v Delaware, O., nakar je bil premeščen v mornariško šolo Bainbridge, Maryland.

Izpit za vstop v akademijo v Annapolisu je delal v aprilu in ga je napravil z odliko.

Kakor znano, se v omenjeno akademijo sprejema gojence le na priporočilo kongresnikov, in v tem slučaju je svojo besedo zastavil kongresnik Michael A. Feighan iz 20. distrikta, ki je v jeseni kandidat za ponovno izvolitev.

(Slika Raymonda I. Gornika je objavljena v angleški sekciji današnje "Enakopravnosti.")

KONCERT IN PLES

V nedeljo večer priredi pevski zbor "Planina" svoj pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu, Stanley Ave., Maple Heights. Pričetek bo ob 8. uri zvečer in po koncertu se razvije prosta zabava in ples. Pevec zbora se prijazno priporoča občinstvu za obisk. Vspored programa bo zanimiv in obeta se par uric dobrega razvedrila za posetnike.

ZADUŠNICA

V torek ob 8.15 uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Vida brala zadušnica za pokojno Mary Turk, ob priliki tretje obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležijo.

Partizanski poveljnik

Poveljnik jugoslovanske partizanske zračne sile je polkovnik Mile Pavičić, Hrvat, star 48 let in bombniški pilot. Po invaziji Jugoslavije so ga Nemci ujeti, ampak se mu je posrečilo ubežati, nakar se je pridružil partizanom.

Prebivalci Rima s streh opazujejo razvoj besne topniške bitke; čete zavezniških armad stalno napredujejo

Danes zgodaj zjutraj so poročila z italijanske fronte javila, da se vsak čas pričakuje pade trdnjavskega mesta Velletri, ki se nahaja pod strahovitim ognjem zavezniške artilerije. Zdi se, da je usoda te zadnje močne nemške postojanke pred Rimom zapečaten.

Borba na celi italijanski fronti besni z neugnano silo in zavezniške čete se stalno pomikajo naprej.

Radjsko poročilo iz Rima pravi, da je snoči na tisoče prebivalcev s streh opazovalo potek artilerijske bitke za Velletri, in da se je od tam z lahko videlo padalne baklje, ki so razsvetljevale bojišče.

Na Berlin je padla mrkrost

Nemški radio je snoči priznal umikanje nemške armade v Italiji in dal namig, da temu še ni konec. Vse nemške radjske oddaje preveva ton silne mrkosti nad razvojem položaja na italijanski fronti, in posebno se poudarja, da imajo zavezniški silno premoč v materijalu.

Berlinski radio je govoril o "strahoviti moči zavezniških tankov," ki je gen. Kesserlinga prisilila, da je odredil umaknitev nemških čet na linijo, ki gre skozi Velletri. V istem poročilu se je priznalo, da so Nemci na mnogih točkah že začeli rabiti svoje poslednje rezerve.

Nemci baje Rima ne bodo skušali braniti

Radio v Vichyju je včeraj citiral nekega nemškega vojaškega predstavnika, ki je izjavil, da Nemci ne bodo skušali braniti Rima, temveč da se bodo postavili v bran na novi liniji severno od italijanske prestolice.

Včeraj so v bojih preiskušene ameriške oklopne čete prodrele šest milj severno od nove okupiranega mesta Cisterina in zavzele močno gorsko trdnjavo Cori, ki leži južnovzhodno od Velletrija.

Francoska industrijska produkcija je pod nemško okupacijo padla za polovico

BURICH, Švica, 18. maja. (O.N.A.) — Francoska industrijska produkcija je bila reducirana skoro na polovico od leta 1938, kot se vidi iz prve očitno avtentične statistike objavljene v Franciji od začetka nemške okupacije.

V poročilu, ki je bilo objavljeno v znanstvenem časopisu v veliko zadrego nemškim oblastem, sta dva znana francoska ekonomista izračunala, da je bila produkcija ob koncu leta 1943 manj nego 55% tiste pred petimi leti.

Zanimanja vredno je, da medtem ko so skupne številke padle, je proizvod surovin kot premoga, železne rude, svinca in boksita šel višje nego leta 1938. Ti izdelki so nujni nemškemu vojnemu naporu, vendar pa tega ta dva ekonomista ništa omenila v svojem poročilu.

Avtorja tega članka sta profesor Laufenburger iz Pariške univerze, in profesor Sirol iz Teulouške univerze. Njihovo poročilo je bilo objavljeno v mesečniku "Kontemporarna ekonomska revija," ki izhaja pod protekcijo višjega ministra za industrijo, Jean-a Bichelonne-a.

KAJ PRIPOVEDUJE ŠVICARSKI TRGOVEC, KI SE JE PRED KRATKIM NAHAJAL V NEMCIJI

WASHINGTON, 17. maja. (O.N.A.) — Švicarski trgovec, ki se je ravno vrnil iz Nemčije, je povedal Schaffhausener Arbeiterzeitung, da ni še nikdar poprej videl takega "mrkega pesimizema" kot prevladuje dandanes v Nemčiji.

Trgovec je povedal v intervjuju za Urad za vojne informacije naslednje: "Defetizem v rajhu se je tako razširil, da se velik del nemškega naroda več ne zanima kako bo po vojni.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in po pošti izven mesta):	
For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Združeni odbor J. S. A.:

ZIVLJENJE NIKOLE MIRKOVIČA

Nikola Mirković se je rodil 2. januarja, 1915, v Jagodini (Srbija) v stari, ugledni družini, ki se je udeleževala v političnem življenju Srbije še za časa kneza Miloša. Njegov oče je umrl v aprilu, 1941, kot kemijski inženir na delu v vojnem ministerstvu.

Gimnazijo in pravno fakulteto je izvršil 1937. Leta 1939 je položil doktorat iz ekonomije in finančne znanosti. Z ekonomskimi študijami se je začel baviti zelo zgodaj. Leta 1936 je objavil večjo študijo o migraciji in finančni politiki v fašistični Italiji. Za razpravo "Sistem kliringa v zunanji trgovini" je dobil Svetosavsko nagrado. Bil je član uredniškega odbora časopisa "Ekonomske-financijski život" in pomožni urednik časopisa "Jugoslavenski ekonomist" od leta 1937. Stalni sodelavec "Ekonomista" (Zagreb), "Arhiya za pravne in društvene nauke" (Beograd), "Pregled" (Sarajevo), "Pravna misel", "Socialni arhiv," itd. Od leta 1936 je bil član društva za pravno filozofijo in sociologijo.

Objavil je knjige "Struktura svetovne trgovine" (Beograd, 1938), "Gospodarstvo italijanskega fašizma" (Beograd, 1940). V nemščini je izdal v izdaji Kielske univerze študijo "O razvoju prebivalstva v Jugoslaviji."

Imel je zbran material za več daljših razprav, posebno o dubrovniški gospodarski zgodovini.

Sodeloval je pri mnogih znanstvenih časopisih v angleščini, nemščini in španščini "Economic Review," "Pacific Affairs," "Rural Sociology," "Foreign Affairs," itd.

V Ameriko je prišel na predlog prof. Roberta Kernerja s Kalifornijske univerze, kjer je dobil mesto na oddelku za ekonomijo. Leta 1940 je bil izbran za izrednega profesorja socijalne in ekonomske geografije na Institutu Politecnico Nacional, Mexico City, Mexico. V Kaliforniji je proučeval gospodarsko migracijo, itd. Bil je član tajništva Institute of Pacific Relations.

Ko je bila Jugoslavija okupirana in je v Ameriko prišla misija jugoslovanske vlade, je Mirković pustil svojo univerzitetno karijero in se pridružil delu takratnega ministra jugoslovanske vlade, Kusanoviču. Na Internacionalni konferenci dela v oktobru, 1941, v New Yorku je bil tajnik in svetovalec delegacije. V marcu 1942 je postal šef Urada za rekonstrukcijo Jugoslavije, kot sodelavec predsednika Odbora za rekonstrukcijo ministra Kusanoviča. V Mirkovičevi redakciji je izšlo okoli štirideset krajših študij o ekonomskih problemih Jugoslavije v angleščini. Bil je predsednik komiteja za poljedelstvo v Central and Eastern European Planning Board, član Ekonomskega oddelka United Nations Information Office. V njegovi redakciji bo izdala kalifornijska univerza knjigo o Jugoslaviji.

Mirković je stalno pisal članke za Jugoslovanski demokratski tisk. Ko je bil z odlokom Puričeve vlade razpuščen Jugoslovanski informacijski center in ustavljeno delo za ekonomsko rekonstrukcijo Jugoslavije, se je Mirković javil v ameriško armado in je službo takoj nastopil. Namenjen je bil za intelektualno delo in akcijo, toda zahteval je direktno vojno akcijo.

Ko je streljal na nemško letalo, ki je letelo zelo nizko, je bil 2. maja 1944 ubit, nekje v Jugoslaviji.

Nekje v Italiji s Švejkom

En dan vožnje s kolesom po Italiji

Bil je prvi pomladanski dan. Nebo tako čisto kakor se ga mora pričakovati sario v solnčni Italiji. Ker sem imel ta dan pristo, sem šel takoj po zajtrku na izprehod po mestu, katerega ime naj ostane vojaška tajnost. Kmalu srečam na ulici

italijanskega poročnika, s katerim sva si dobra prijatelja; on govori namreč dobro slovenščino. Vpraša me, kam pa tako zgodaj, gospod? Odgovorim mu, da imam danes prost dan in da ne vem kaj bi počel, da si skraj-

šam čas. Svetoval mi je par krajev, ali pojasnim mu, da sem že vse videl. Tedaj mu rečem, da bi šel rad enkrat ven na deželo na kmete. Svetoval mi je, naj na vogalu počakam na vojaški tovorni avto, in naj se peljem kakih dvajset kilometrov. Pojasnim mu, da vojaški tovorni avti vozijo prehitro, da bi mi bilo mogoče videti kaj zanimivega. Nato reče Cubani (tako se namreč poročnik piše), več kaj, Elovor, posodim ti moje kolo in se lahko pelješ na deželo, ter se lahko ustaviš kjer in kadar se ti poljubi. Njegovo ponudbo sem prav z veseljem sprejel in sem se mu kajpada zahvalil za tako dober nasvet in uslugo.

Pojasniti moram, da je poročnik Tržanec. Njegov oče se je pred prvo svetovno vojno pisal Kubat. Sedaj živi na Dunaju. Ko so Italijani zavzeli Trst, si je moral ime poitalijančiti, tako da se sin namesto Alojz Kubat piše sedaj Luigi Cubani.

Šla sva na njegov stan, ki je v bližini našega, nato mi pojasni za najbližjo pot do Mussolini Autoslada, ali avtomobilsko cesto, na katero so bili Italijani enkrat tako ponosni. Jaz o cesti ne morem reči nič drugega kakor, da je taka, kot vsaka ameriška podeželska cesta, le da je bila mesto osebnih avtomobilov, polna zaveznikiških tovornih avtov. Zajezdimo kolo, rečem poročniku adijo in zavozim na označeno pot.

Prvih par kilometrov ni nič zanimivega, samo visoko zidovje na vsaki strani ceste, in po Nemcih porušene tovarne. Po nekaj kilometrih pa je okolica dobila drugačno lice. Pred mano so se začeli vrstiti krasni sadovnjaki sliv, črešnj, limon in oranž. Oranže so se tako lepo svetile v jutranjem solncu, bilo je videti kakor, da bi bil kdo vrgel kose zlata med beli sneg. Vsa pokrajina je bila odeta v belem spomladanskem cvetju, ker cvetelo vse — breskve, slive, črešnje in tudi meni neka nepoznana rastlina, katere pa je širila okoli zelo prijeten vonj.

Sadovniki so v resnici obdelani tako skrbno, da nisem nikjer opazil kakke bilke trave ali plevela. Resnica, Lah ljubi svojo zemljo, ali samo to je žalostno, da jo ima tako malo — en oral do dva, ako ji ima pa do pet oralov, je pa že gospod. Kakih šest kilometrov ven iz mesta sem se ustavil, da se malo oddahnim in si ogledam okolico, kajti cesta je bila narahlo napeta navzgor. Prižgem si cigareto in že sta stala kakor bi bila padla z neba dva Italijana z motikami v eni roki z drugo pa delala kretnje, da naj jima dam cigareto. To je prvo vprašanje vsakega Italijana, naj bo star ali otrok. Ravno tako je v Afriki vprašal vsak Arabec najprvo po cigareti. Razlika je samo v tem, da Arabci niso bili tako vsiljivi kot Italijani. Tukaj v Italiji so namreč naučeni od mladosti prositi, ker je bilo tu vedno veliko turistov. Dam vsakemu cigareto, pa me vpraša tako sem z New Yorka. Preprosti Italijani ne vedo imen drugih držav kakor New York. Vpraša me tudi kdaj da mislim, da bo konec vojne. Naročita mi, da ako bom še v tej okolici, naj se oglašim in sicer kadar bodo zrele črešnje. Rekel sem jima, da bi bil v tem času raje na poti v New York.

Poslovimo se in si želimo srečo, nakar sem se počasi odpe-ljal naprej.

Cesta se vzpenja polagoma k vznožju svetovno znanega hri-ba, kateri je znan po celem svetu. Tukaj pridelujejo tudi svetovno znano italijansko vino. Dan je bil zelo lep. Sonce mi je dobro grelo v hrbet, pot mi je

tekla po licu, ker človek v štidesetih ni več tako trden kakor dvajsetletni mladenič. In osem mesečno bivanje v pušča-vi Afrike me tudi ni pustilo pri najboljšem zdravju. Časa sem imel še dovolj, zato sem se na mali višini zopet vsedel kraj ceste.

Ogledujem okolico; razgled je bil tako čudovito lep, da se ne da opisati. Ozrem se na drugo stran ceste, kjer zagledam živo rudečo jopico, ki se je zibala med črešnjem cvetjem. Opazil sem skupino delavcev, ki so sadili fižol med sadnim drev-jem. Bile so med to skupino tu-di dve mlade črnooke signorine.

Kateri čitatelj me more za-meriti, da sem posvetil vso po-zornost samo signorinama? — Kmalu me ona v živo-rudeči jo-pici pozdravi z roko. Takoj sem odzdravil in ona se je pričela bližati žični okraji, s katero je obdan sadovnjak. Signorina me ni vprašala za cigareto, pač pa za caramele candy. Vrgel sem jih ji en par in ona se mi za-hvali z lepim "grazia".

Takrat se je pa začel špas. Delavci so namreč vsi pustili delo in so me obkolili kakor Miklavža. Otroci so prosili ca-ramele, starejši pa cigarete.

Predno sem šel na pot, sem se ustavil v kuhinji, kjer me je ku-har obložil s trdim candyjem, katerega imamo namreč vedno na razpolago, ker ga vojak ne marajo in ga samo italijanskim otrokom mečemo v zabavo.

V kratkem času so me imeli sredi sadovnjaka. Mislim, da bi se tudi nobeden čitatelj ne u-stavljaj, ako bi ga vabile dve tako lepo rastle signorine? K temu ne vam kaj bodo rekla na-še čitateljce?

Da pa ne bo kdo čitatelj rekel, na kako ste se pa pogo-varjali, ko ne znaš italijansko kva, kva, povem, da sem se v šestih mesecih tako dobro naučil laško, da vse slišim, kar pa ne slišim, si pomagam z roka-mi.

Tako smo se prav dobro razu-meli, in bilo je tudi obilo sme-ha, kadar sem ga kaj polomil z mojim znanjem italijanščine. Pogovarjali smo se o vsako-vrstnih stvareh. Najbolj jih je zanimalo kdaj da bo konec voj-ne.

Seveda, tega vprašanja jim ni-sem mogel rešiti. Opazoval sem okolico in ljudi okoli sebe. Vi-deti ni bilo med tem preprostim kmetskim ljudstvom tiste rev-ščine, kakor med mestnimi de-lavci. Ti ljudje na deželi si na svojih vrtovih pridelajo nekaj zelenjave in fižola. Reči pa mo-ram, da nisem nikjer drugje vi-del toliko boba, kakor tukaj v Italiji, kateremu pravijo pave. Bil je prvi spomladanski dan, ali ti delavci so bili vsi bosii. Tudi mene je mikalo, da bi vzel doli težke in vroče vojaške če-velje, in si tudi jaz enkrat odpo-čih utrjene noge v tej, kakor pepel, mehki zemlji, ali misel, da bos vojak ne zgleda nič kaj paradno, in da bi bos res slabo reprezentiral ameriškega voja-ga, me je odvrgla od tega.

Gospodar, ki je bil videti prav inteligenten, me je vprašal kje je moj dom v Ameriki. Ko mu pojasnim, da sem z Cle-velanda, mi pove, da ima sestro v Niles, Ohio. Takoj me povabi v hišo in me pogosti s finim do-mačim vinom, in obljubiti sem moral, da kadar se vrnem v Cleveland, da obiščem njegovo sestro.

Tukaj sem tudi takoj spo-znal, koliko razlike je med vi-nom na deželi ali v mestu. Po-vedal sem mu, da mestni krč-marji dobro krstijo vino predno ga servirajo ameriškim voja-kom. Signorina v živordeči jo-pici je nama servirala, in ka-kor vsaka Italijanka tudi ona ni mogla mirovati z jezikom, ob-

sipala me je z vsakovrstnimi vprašanji. Vpraša me ako sem oženjen in koliko otrok da i-mam. Ko sem ji razložil, da sem še lejdik in frej, sem opa-zil kako so se ji zaiskrile črne oči. Ej, sem si mislil, Lojze še si fant od fare, ha, ha!

Tako mi je potekel moj pro-sti dan pri teh preprostih in do-brih ljudeh. Saj so hoteli znesti na mizo vse, kar so imeli. Ko pa človek vsaki dan vidi le revšči-no, nisem moral nič prigrizniti. Sem se vedno izgovarjal, da ni-sem lačen, ker da ameriški vo-jaki imamo veliko za jesti.

Pozno popoldne sem se poslo-vil. Preje sem jim pa moral ob-ljubiti, da kadar bom imel čas, da se še oglašim pri njih. Z ve-seljem sem obljubil, ali čas bo povedal, ako bom še kdaj videl te ljudi.

Naj zadostuje za danes, prej-pa ko končam, apeliram na vas, dragi rojaki, pomagajte vsi ko-likor je v vaši moči do hitrejše zmage. Da bo preje konec rev-ščine in mučenja nedolžnih lju-di. Kupujte vojne bonde in pod-pirajte jugoslovanski pomožni odbor. Delajte roko v roki, da se po končani vojni pomaga na-šim bratom v domovini, kateri danes gredo na Golgato in tri-pijo veliko pomanjkanje in pre-ganjanje. Drugič vam bom po-skusil opisati moje srečanje s partizanskim poročnikom z Ljubljane. Ostajam kakor ved-no vaš dobi rojak

Švejk.

(Pismo je pisal Louis Elovor, bivši Collinwoodčan, njegov vo-jaski naslov je: Pvt. Louis Elo-var, A.S.N. 35319559-Co. "B" R.Y. OPN. BN. APO 400 c/o Postmaster New York, N. Y.)

Urednikova pošta

Uspešen koncert mladine SNPJ

Cleveland, Ohio. — V nedeljo dne 21. maja smo clevelandski Slovenci zaključili sezono kulturnih priredb v Slovenskem narodnem domu, z uspešnim koncertom Mladinskega pevskega zbora SNPJ. Ta zbor obstoja komaj šest mesecev, pa je po-kazal s svojim nastopom že to-liko življenske sile, da mu je zagotovljena bodočnost.

Za ustanovitev tega zbora se je zavzela Federacija društev S. N. P. J., katere je v ta na-men izposlovala tudi primerne prispevke iz glavnega stana S. N. P. J. Prosvetni odsek pod vodstvom agilnega javnega de-lavca Krist Stokelna, je šel ta-koj na delo in pričel zbirati mla-dino po naselbini. Bilo je to sil-no nevhvaležno delo, toda z vztrajnostjo je dosegel lepe u-spehe. Med tem se jim je po-srečilo dobiti mladega in spo-sobnega pevovodja Vladimirja Malečkarja, kojega življenski cilj je: glasbena umetnost.

Koncert se je završil ob lepi udeležbi, kar je zelo značilno za mesec maj. Pozdravni govor je imel Krist Stokel, ki je obenem omenil tudi 40. letnico SNPJ.

Ko se je zavor dvignil, smo našli 43 malčkov, ki so ob o-kusno izbrani scenariji in luč-nimi učinki odpele prvo točko "Star Spangled Banner." De-klamacijo "Mi..." je zelo dramatično izvajala nadarjena Helen Hrvatin. Njej je zopet sledil zbor z narodno: "Po jeze-ru" in "Tri leta bom kopal".

Klarinet solo je priložajala Sally Ladika, piano duet pa, Eddie Udovich in Helen Hrvati-n.

Sledil jima je Daniel Hrvatin s svojo ljubko harmoniko. Za-tem nam je zaigral na klavir Marion Belle, sin znanega pevca

in sicer: "Barcarolle" iz opere Hofmanove pravljice in "Bohe-mian girl".

Višek priznanja sta pa dose-gla John in Edward Birk iz Johnstown, Pa., ki sta s svoji-mi akrobatskimi nastopi izzva-la živahne aklamacije. Našto-pila sta trikrat tekem koncer-ta, pa jih je občinstvo še vedno klicalo nazaj. Fanta imata brez dvoma še lepo bodočnost če bo-sta vztrajala pri tem poklicu.

Po odmoru je spet nastopil zbor, ki je zapel tri narodne: "Je bela cesta" — "Ptičica lepo peje" in "Ptiček prav majhen je."

Zboru je sledila na harmoni-ko Carole Smole. Zatem ste na-stopile in dvospevu sestri Frie-da in Dolores Vidic. Zapeli ste "Zvezda" in "Po gozdu". Obe ste "outstanding" pevki. Pose-dujete čiste in mehke glasove, ki se čudovito spajata v lepo harmonijo.

Občinstvo ju je nagradilo z navdušenim aplavzom. Priporo-čljivo bi bilo, da vztrajate pri petju, ker takih redkih talen-tov bi bilo škoda, da se poraz-gubijo.

Koncert je zaključil zbor z dvema narodnima: "Ko ptičica sem pevala" in "Zvonarjeva" ter angleško "Stars of the Summer Night."

Zbor seveda še od daleč ni popolen. Glavni nedostatek je v tem, ker mu manjka ravnotež-ja, kot menda pri vseh mešanih zbora — to je, da deklice da-lek nadkriljujejo dečke po šte-vilu. Po vseh znakih sodeč, so ženske s svojo mehko dušo bolj dovzetne za kulturno delo kot moški in to velja za pevske in dramske zore. Toda vpricho dej-stva, da živi v Clevelandu nad 7.000 članov SNPJ, med kateri-mi je več sto otrok, ne bo tež-ko Prosvetnemu odboru pridobi-ti vsaj sto mladih pevcev in pev-k.

Pevovodja Malečkar ima ve-like načrte za prihodnji kon-cert, toda brez sodelovanja jih bo težko uresničil. Če bo imel dovolj dobrega pevskega mate-rijala bo lahko organiziral po-leg zbora tudi soliste, dvospe-ve, četverospeve itd., ne samo z narodnim, temveč tudi s kla-sičnim petjem.

Na delo torej za večji in bolj-ši Mladinski zbor SNPJ v Cle-velandu. Naj pride veličina na-še mogočne Jednote do izraza tudi v kulturnem, ne samo v materialnem oziru!

Frank Cesen.

Zapisnik

SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SANSA 12. APRILA 1944

(Nadaljevanje)

Adamiča napadati tudi ni pra-vilno in pošteno. Mož je več ko-ristnega za naš narod storil, ka-kor pa vsi drugi skupaj. Brez njega bi nikoli ne dosegli tega, kar smo. Informacije, ki jih nam dostavlja za objavo, so iz zanesljivih virov, katerih pa ne mara in ne sme izdati. Nekate-rim nam so znani. Poročila o Rupniku je dobil Združeni o-dbor šele po seji širšega odbora, sigurne pa sem, da jih je imel pater Ambrožič že davno prej.

SANS jih je prejel pa šele meseca februarja. Zadržal sem jih par tednov, ker sem jih ho-tel najprej predložiti seji naše-ga odbora. Ampak ker se seja radi predsednikove bolezni ni vršila do danes, sem po nasve-tu nekaterih drugih odbornikov zadevo objavil.

Ko sem bil na seji Združene-ga odbora 18. februarja, se je Adamič potožil, da ne prejema zadosti pomoči od drugih o-dbornikov, vsled česar mora sam voditi in paziti na delo v uradu. Dela do poznih ur. Vse, to ga je

izdelalo fizično in živčno, da mu je zdravnik prepovedal vsako nadaljnje delo za par mesecev, če hoče okrevati. Sedaj se na-haja v kliniki v Philadelphiji.

Adamič smatra za nujno po-trebo reorganizirati Združeni odbor na način, da bodo v ura-du, bodisi predsedniki ali pa taj-niki vseh narodnih skupin, ki tvorijo Združeni odbor. Na ta način bi lahko vodili posle za svojo organizacijo, obenem pa tudi delo Združenega odbora in nosili odgovornost. Adamič se smatra odgovornega za vse de-lo Združenega odbora, in ker nima v uradu zadosti oseb, ki bi delo vršile brez njegovega nadzorstva, se vsi zanašajo na njega.

Brat Zaitz: Jože Zalar je mne-nja, da SANS postane samo-stojna organizacija, da se po-polnoma loči od takozvanega "Adamičevega" Združenega o-dbora in dela le za Združeno Slo-venijo, vse politične stvari pa da pusti pri miru. Osebnost se nikoli preveč ogreval za Zdru-ženi odbor, ker nisem imel veli-ko zaupanje v nekatere njegove odbornike, posebno hriške in srbske. Ampak ker je bila naša naloga zblizati demokratične e-lemente med Srbi, Hrvati in Slovenci, sem podpiral ta ko-rak. Če Združeni odbor ni dru-gega dosegel, je spravil skupaj ene ameriške Jugoslovane, ki imajo enak program za novo Jugoslavijo, in pod vodstvom Adamiča je razkrinkal mahina-cije reakcionarne vlade in Mi-hajloviča. SANS tega sam ne bi mogel napraviti. Jaz osebno ne bom nikoli žalil versko pre-pričanje enega ali drugega člo-veka, ampak versko prepričanje in klerikalizem je povsem nekaj drugega. To sem poudarjal tudi na seji širšega odbora. Klerika-lizem se vedno skriva v ver-skem ozadju in to ni pošteno.

Politične stranke, o katerih je govoril Zalar, danes niso več to, kar so bile. Kar je ostalo, je le ogrodje. Živko Topalović je bil nekdaj progresiven in proti kra-lju, danes pa je za kralja. Tisti dokument od socialistične stran-ke ni podpisan in kot tak nima pomena. Pravi socialisti nima-jó ničesar pričakovati od sta-rega reda, čemu bi se sedaj o-bračali k reakciji in od nje is-kali pomoč? Ta zadeva ni pri-šla v javnost po naši krivdi, am-pak po krivdi Zveze slovenskih župnij in patra Ambrožiča, ki je tukaj navzoč. Ravno tako tudi tisti "komunistični načrt za pobijanje ljudi", katerega je p. Ambrožič priobčil. Če ne bo so-cialnih reform na Balkanu in če se ima povrniti stari red s pomočjo zavezniških sil, čemu bi v tem boju padali naši ame-riški vojak? Socialni preobrat v Jugoslaviji pride, o tem bodi-mo prepričani. In kadar pride, bo tekla tudi kri, kakor teče kri v vseh revolucijah. Tega SANS ne bo zabranil. Če bi brat Za-lar bil praktičen, bi rajši pred-ložil definitiven predlog, glasom katerega bi se dalo in skušalo naš program urediti. Njegova izjava naši skupnosti ne bo nič koristila, pač pa škodila. Nova Jugoslavija pride; z njo pride socialni preobrat, ki ga nihče ne bo preprečil.

Brat Zalar: Kdo pa hoče sta-ro Jugoslavijo?

Brat Kristan: Ravno tisti ljudje jo hočejo, ki so bili na krmilu pred invazijo in ki dela-ju na to, da se povrnejo na kr-milo. Vsa propaganda tukaj v Ameriki je delo v tisto smer. Reakcija je računala na povra-tek s pomočjo vojaške diktatu-re, toda Antifašistično veče na-rodne osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ) jim ga je prekrizalo.

(Nadaljevanje)

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Velika sredi je. Na klečalnici v svoji spalnici kleči gospa Helena, sklepa svoje suhe, blede roke in priklanja svoje uvelo lice pred razpetim Bogom, moli in joka, moli z ustnicami na preklinja v srcu začetnico nekega gorja — Uršulo Heningovico.

Velika sredi je, svet čas je, v oskrbnikovi hiši pod Susjedom sedi gospod Ferenc Tah. Oči mu plamte, lica mu žare, ter ga razveseljuje mlada oskrbnikova žena. Tudi nji žari lice, okroglo lice, tudi nji plamti črno, poželjivo pko.

"Jeli tvoj mož ugrabil Zukačju mlino?" vpraša Tah.

"Da," pokima oskrbnica.

"So kmet ni upiral?"

"Se je, gospod, toda moj mož ga je lopnil po glavi in sedaj se ne upira več," se nasmehne žena.

"Toda ti, gospodar, dajš samo Loliču, meni pa ničesar. Ali mar nisem nič vredna? Ha ha! Saj veš, da sem več vredna kakor pa gospa Helena. Daj, daj mi cekinov," pomoli oskrbnica malo roko in priliznjeno pogleda Taha.

"Vidiš, jutri pojdem v Zagreb, da si kupim svilenih trakov za veliko noč, pa nimam groša. Lolič je skop, in na vse pod ključem, samo zadere se mi včasih: 'Naj ti da stari Tah!'"

"Dal ti bo Tah, dušica, dal," reče stari Tah, in jej položi na roko pet cekinov; "na vzemi, pa mi bodi hvaležna!"

"Ej," vzikline žena vsa vesela, "imela bom o veliki noči lep nakit, in vsemu svetu bom povedala, da je to od tebe, gospod. A glej! Glej! Kakšno je to strošilo na konju!" se zasmehuje Loličeva na ves glas in pokaže s prstom skozi odprto okno. "Dušica, jaha konja. Lep konjiček, škoda, da ga ima stari plešec iz Pušče!"

"Zares škoda," potrdi Tah. "Takaj! Napravimo mu šalo! Na tega vražjega popa imam že dolgo piko, ker me vedno toži. Pojdi z menoj!"

Na lepem konju je jezdit suh stari, črno oblečen. Bil je to konjnik Anton Knežič iz Pušče.

Ki je šel ravno v Zagreb po svetlo olje. Starec je gledal brezskrbno v ta lep svet in njegove dolge noge so mu segale skoro do zemlje. Naenkrat stoji pred njim trebušnik Lolič, a nekolično dalje proč stala gospodinja Tah in Loličeva žena.

"Bonum mane, reverende amice," zakašlja Lolič in prime konja za uzdo, "kam ste namešeni?"

"Hvaljen bodi Jezus Kristus," odvrne duhovnik plaho, "v Zagreb grem po sveto olje. Saj veste, da je jutri veliki četrtak."

"A čemu vam je konj?" se pošali oskrbnik, "saj vendar veste, da so hodili apostoli peš po svetu in tudi sam božji Sin je jezdil na oslici. Ste-li vi morebiti več?"

"Slab sem in star," odvrne župnik z drhtečim glasom.

"A, kaj! Le potrpite! Čemu je duhovnu konj? Dol, reverende amice!"

Duhovnik se ustraši in se prime konju za vrat, a hitro pri-skoči in sune starca v rebra, da se zvrne čez glavo na tla.

"Sem, žena! Na konjiča!" se nasmeje oskrbnik. Žena prisaklja, zajaše konja kakor moški in zdirja z njim po ravni ob poti. Besno je skakal konjič, ljuto ga je stiskala žena z nogama in kričala s smehom: "Hop, konjiček, hop, s tebe je padel pop!" Stari župnik se dvigne in stoji s sklenjenimi rokami, gledajoč s solznimi očesa ljuto ženo.

"Prosim, dajte mi konja nazaj," prosi župnik, "ne mučite uboge živali."

"Seveda pop!" reče Lolička in se ustavi pred starmcem: "Ta konjiček mi dopade, moj bo. Hop, konjiček, hop! S tebe je padel pop! Brusi pete, starec!"

"Kaj nimate duše?" vpraša stariček, "ste li razbojniki, da mi jemljete na cesti to, kar je moje? Se ne bojite Boga?"

"Čemu?" se nasmeje žena in pokaže zobe. "Kje stoji v svetem pismu, da moraš imeti konja? Sem prav povedala, milostljivi gospod?" se obrne k Tahu, ki se je bil medtem približal in gledal porogljivo župnika.

"Prav, prav! Maži si svoje kremplje s svetim oljem, pa ti bodo zrastle peroti!" odvrne Tah.

"No, veste kaj, župnik?" se pošali Lolička. "Konja ne potrebujem, ker jih imam dosti na Susjedu. A potrebujem novec za velikonočni kolač. Koliko mi daste za mojega konja?"

"Jaz naj kupim svojega konja?" se začudi Knežič.

"Ej, ni drugače," izpregovori Tah, "žena ima svojo glavo, sezi v mošnjo! Vem, da je polna."

S tresočo roko seže stari v nedrje ter izvleče svileno mošnjo s petimi tolarji in jo da besni ženi:

"Na, vzemi Belijalova hči! To je vse moje siromašno premoženje, ki sem ga prištelil za veliko noč."

"Suha mošnja je to, kakor ti," se poroga Lolička in skoči raz konja. "Naj te odnese voda. Samo, če ni svinec? So li pravi tolarji? Cin! Cin! Cin! Pač! E, za kolače bo dosti."

Zalosten zajaše stariček konja in zavije proti Zagrebu, a

Tah, oskrbnik in njegova žena kličejo za njim s krohotom:

"Hop, hop, hop! Prazen je odšel pop!"

V tem hipu je pristopil h gospodaru Peter Bošnjak in naznanil:

"Milostljivi gospodar! Stubičani se upirajo, nečesto izročiti ključev od svojih kleti."

"Bomo videli," dvigne Tah glavo, "ali mi bodo pokorni ti psi ali ne. Peter, veliko noč bomo praznovali na Stubiči!"

*

Napočil je velikonočni dan, veselje nedolžnega Jagnjeta, vstajenje Sina božjega, vstajenje cele prirode. Po hribih se je razlegal jasni glas zvonoj Gornje-Stubiške cerkve, ki stoji na trgu sredi mesta pod vtrjenim stubiškim gradom. Med mladim zelenjem se sveti bela obleka hrvaškega ljudstva, žare se rdeči robci in rumene koravde. Stari in mlado, moški in ženske, vse hiti v cerkev, iz katere se razlega vesela "Aleluja!" Ali je vesela? Oh, te glasno bučeče orglje ne pojo danes kakor nebeska glasba, ampak kakor strašna nevihta, in zvonček iz medu ne poje kakor angelski glas, ampak kakor da zvoni k smrti. Ko mine služba božja, tako je zapovedal gospod Tah, naj se zbero vsi hišni gospodarji in naj izroče ključev od svojih vinskih kleti. Susjed in Brdovec je oplenjen, sedaj je na vrsti Stubica. Upravitelj Grdak veli, naj ne izroče ključev, a Tah veli: Kdor ne da, izgubi glavo. Stubičan pa je neizprosni; vzdigne glavo pokonci in pravi: Ne dam! Tudi Tah je neizprosni, sedi v svojem gradu, vzdigne glavo in veli: Moraš! Sila ljudstva se zbira, moški gledajo mračno predse, a žene molijo, vzdihujejo in jokajo. V kotu kleči zraven stare matere tudi Matija Gubec. Polagoma se porazgubi zadnja "Aleluja!", duhovnik blagoslovi ljudstvo, orglje utihnejo. Božja služba je končana, a narod ostane klečeč in se ne gane iz cerkve. Pred cerkvijo sedi na konju Tah in si nestrpljivo puli brado. Nemirno prestavlja konj noge, nemirno bije Taha srce. Na trgu se razvrsti četa štajerskih mušketirjev iz Stettenberga.

"No, bo li že enkrat konec teh popovskih litanijs?" se zadere Tah, a Peter Bošnjak mu reče, da ljudje ne gredo iz cerkve.

"Tudi dobro! Mušketirji naprej! Izženite pse iz te svete luknje!" Mušketirji se navale proti cerkvenim vratom. Težki koraki orožnikov so odmevali po cerkvi, klicanje in stokanje je odmevalo od visokega oboka.

(Dalje prihodnjije)

Mali oglasi

Hiša naprodaj

Proda se nova moderna hiša za 2 družini. 10 sob, forniz na plin, 2 garaže; na Grovewood Ave. Vpraša se na 956 E. 185 St., ali pa pokličite Ivanhoe 5888.

Za cementna dela

kot pločnike in driveways pokličite

JOHN ZUPANCIC

18220 Marcella Rd. Tel. KE 4993

POPOLNA POSLUGA PERILNICE Poskusite naš način "cash and carry". Vrhunski si 20%. Tudi dovajamo.

Unedea Laundry Co.

3524 East 74th St. Blizu Union Ave. Michigan 3200 ali 3636

Farmers Poultry Mkt.

Vogal Superior in E. 43 St. Kokoši, race, goske, purmani in jajca

Prodajamo na debelo za ohcete in priredbe

TAPETIRANJE

Ali imate v hiši kako pohištvo, da ne odgovarja vam v vaše zadovoljstvo — davenport ali stole, ki morajo biti prenovljeni. Pokličite:

JOHN LUKANC, MU. 3729

698 E. 159 St.

Note

za klavir, harmoniko in petje. Največja zaloga slovenskih polk valčkov in pesmi v Ameriki

PIŠITE PO CENIK

V. J. Russ

1557 E. 65 St. Cleveland 3, Ohio.

ODRASLA DRUŽINA

išče stanovanje s 4 ali 5 sobami, v collinwoodski ali euclidski naselbini, v bližini poulične železnice. Kdor ima za oddati naj do 1. junija pokliče EX. 3086.

Takoj plačam

v gotovini najvišjo ceno za vaš rabljen avto. Pogovorim se z vami v slovensčini

United Motor Service

7200 BROADWAY

Hiša naprodaj

za 2 družini, po 5 sob; je lahko za družino ali pa za "roomer-je" zgoraj. Velika lota, 40x200. Poizve se na 15307 Holmes Ave.

KVALIFICIRANI V PROFESIJI

Naše podjetje je majhna organizacija. Nam najbolje ugaja tako, ker moremo posvetiti vsakemu in slehernemu slučaju našo osebno pozornost in nadzorstvo. To tudi pomeni, da je sleherni član našega štaba kvalificiran svoje profesije in zmogel vršiti njemu dodeljeno delo.

Naše največje zadovoljstvo je v tem, ko se zavedamo, da smo storiili vse kar najboljšo, ter da smo vsaj v majhni meri pomagali lajšati gorje prizadetim.

August F. Svetek

POGREBNI ZAVOD 478 E. 152 St. Ivanhoe 2016 CLEVELAND, OHIO

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back

When your stomach acid causes heartburn, souring, gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—Bismarck. Bismarck is a powerful, non-harmful, acid-neutralizing agent that brings you relief in 5 minutes or double your money back on return of bottle for 25¢ at all drug stores.

Mali oglasi

TURNEY RD. HARDWARE

Paints — Sporting Goods

4835 Turney Rd.—MI. 8972 Garfield Heights

Privatna oseba

želi kupiti avto, novejšega izdelka, ki je v dobrem stanju. Plača v gotovini. Kdor ima, naj pokliče Henderson 3756.

LASTNIKI RADIJSKIH APARATOV

Prinesite vaše pokvarjene radio aparate k ekspertnim mehanikom. Popravimo vsakovrstne aparate za doma in avto. Delo jamčeno. Radio Service, 12705 Miles Ave., DI. 8333. Odprto 8.30 zj. do 5.30 zv.; ob torkih in četrtkih do 9. zv.

POZOR!

Prinesite vaše ure — budilke v popravilo. Vse delo jamčeno. Ure popravimo v 48 urah v vaše zadovoljstvo.

Garfield Heights Jewelers 4801 TURNEY RD.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service 1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377 Ob večerih: ME. 4767

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR Posebni popust za društva

B. J. Radio Service 1363 E. 45 St. — EHend. 3928

Kupi se

ma j h n o varnostno shrambo (safe). Kdor ima naprodaj naj pokliče KEmore 6244.

POZOR! — Posetite

Fleet Beverage Store na 6501 FLEET AVE.

V zalogi imamo fina vina, izborno pivo; več izdelkov. Naša kakovost in cene vam bodo ugajale. Odprto od 10. zj. do 8. zv.

Proda

ali se odda v najem na "lease" zidano poslopje, v katerem je trgovina, 8 sobno stanovanje in dvorana za seje. Prostor za parkiranje avtov. Nahaja se v okolici E. 72 St. in St. Clair Ave. Za pojasnila pokličite RA. 5151.

Naprodaj v Collinwoodu

3 zidani "doubles" in "single," 2 garaže; vse za \$9,500; nizki davki. Izvrstna okolica za rentanje. Se mora prodati. Pokličite čez teden ob večerih, v soboto in nedeljo pa lahko podnevi ali zvečer — Willoughby 960 W 2.

Fino pecivo

kruh, kolači, potice in torte, dobite po zmerni ceni pri

Julius Cerar

Slovenian Bakery 6724 ST. CLAIR AVE.

Stanovanje

se odda v najem; 4 sobe zgoraj, kopalnica in garaža. Odda se odrasli družini brez otrok. Vpraša se na 14419 Thames Ave.

Dekle

ki potrebuje počitek, želi iti k dobri ljudem na farme, kjer bi imela dobro prehrano, in kjer ne bi bili stroški preveliki. Spo-roči se naj na 1138 E. 60 St. zgoraj, tel.: EX 0862.

V okolici E. 185 St.

na 1044 Možina Dr., se prodaja hiša za 2 družini; 5 sob spodaj, 5 sob zgoraj. V zelo dobrem stanju. Cena \$10,500. Pokličite KE 4842.

Za delavce Za delavce

PRODUCIRAJTE ZA NAPADALCE

Pomagajte nam izdelati kritične vojne produkte

Mi potrebujemo

Metal Stampings

Inšpektorje

Die Repairmen

in Die Makers

Pomožne

Shear

Operatorje

Punch Press

Operatorje

Moške in ženske

Operatorja

dvigal

Steel

Storage

Klerka

Packers

in

Loaders

Pometače

The Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA

1111 East 200th Street

Ivanhoe 3800

PRIDNE GOSPODINJE

dobijo delo za pometanje tovarniških uradov in "lunch room".

Plača od ure poleg overtime

Dnevni šift — 8 ur dnevno

Delo dobi tudi OSKRBNICA

od 5:30 pop. do 10:30 zv.

5 ur v soboto.

Tedenska plača

Ako ste dobra gospodinja, ste dobrodošla za intervju.

Geometric Stamping Co.

1111 E. 200 St.

IV. 3800

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.

šest večerov na teden

DOWNTOWN: 750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Lathe operatorji in

vajenci

Inšpektorji

Plača od komada 52 ur tedensko

STROJNI OPERATORJI IN

VAJENCI

PREKLADALCI

TEZAKI

Plača od ure in od komada

OHIO PISTON

5340 Hamilton

Mali oglasi

6 akrov zemlje in hiša

7 sob se prodaja; 50 milj od Clevelanda, 2 milj od Square; luči na cesti in elektrika v hiši. Zelo dober nakup. Cena \$3,000. Vpraša se pri MIKE TRAKIMAS, ROCK CREEK, OHIO.

GOSPODINJE—Za vaše potrebščine obiščite Sabin's Quality Corner Delicatessen Store, 13000 Madison Ave. Tu dobite fino meso za sendviče, pecivo, tobak, cigare, slaščica in gročanje. Odprto od 8. zj. do 10. zv., ob nedeljah 10. zj. do 6. zv.

Ženska ali dekle

dobi dobro službo za hišna dela in pomagati pri kuhi; 2 otroka; nobenega teškega čiščenja ali pranja. Izvrsten in stalen dom. Plača \$35 tedensko. Pokličite

Mrs. Hunter, WASH. 5952.

MOŠKE IN ŽENSKO

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

CLEVELAND SLOVENES WOUNDED IN ACTION

Recent casualty reports from the War Department included two Slovene boys from Cleveland.

Army Engineer, T 5th Thomas Arko, son of Mr. and Mrs. Thomas Arko, 7718 Aberdeen Avenue was reported wounded while in Italy and is now recovering from shoulder wounds. He has been a member of Uncle Sam's Army for two years, sixteen months of which were spent serving overseas. Cpl. Arko is 26 years of age.

Infantryman Sgt. Laddie R. Skully was wounded on Manus Island on March 8th. Released from the hospital, he is now stationed in the Admiralty Islands. Sgt. Skully has been overseas since the earlier part of 1943 and is the son of Mr. and Mrs. Frank Skully, 1087 Addison Rd., who, in addition to Sgt. Laddie have three other sons in the service. Raymond, who is a paratrooper is stationed in England. S/Sgt. Fred is serving with the Army Air Force, and Storekeeper 3/c Frank, is with the U. S. Coast Guard.

Holder of the Air Medal is Sgt. Q. F. Skufca, 15308 Utopia Avenue.

Friends of Stanley Jankovich, son of Mr. and Mrs. Anton Jankovich, 14214 Westrop Avenue are requested to address his mail in the future to: Cpl. Stan. Jankovich, 35526040, 346 Q. M. Dep. Co. Sup., APO 350, c/o Postmaster, New York, New York.

Sworn into the service on May 16th, as a warrant officer was Frank Samsa, son of Mr. and Mrs. Frank Samsa, 19808 Kewanee Avenue. He left on May 19th to serve with the Navy in Washington.

Home on furlough is 1st Lieut. Victor Drobnic, son of Mr. and Mrs. Frank Drobnic, 1117 East 64 Street.

Frank L. Wolf, son of Mr. and Mrs. Leo Wolf, 14703 Sylvia Avenue is home on furlough from Fort Crooke, Nebraska. He will return to his training base on June 2nd.

Steve Valencic Jr., well-known Slovene lad from Collinwood, bid farewell to his many friends before leaving today to become a full-fledged member of the U. S. Navy. He will receive his "boot training" at the Great

Lakes Naval Training Station in Illinois.

Before enlisting in the service, he was employed by the Reliance Electric Co. as an apprentice tool and die maker.

He is the first son of Mr. and Mrs. Steve Valencic Sr., 16203 Huntmere Ave. to enter our country's service.

DECORATED IN ENGLAND

Rudolph S. Zajec, 20-year-old son of Mrs. Frances Zajec, 20572 Lindbergh Avenue was recently decorated "somewhere in England" with the Air Medal and an Oak Leaf Cluster for "meritorious achievement." He is a waist gunner on a B-17 Flying Fortress, which at the time of this writing had completed ten missions over enemy Europe.

The citation read in part, "The courage, coolness and skill displayed by this enlisted man upon these occasions reflect great credit upon himself and the Armed Forces of the United States."

He was also promoted to the rank of S/Sgt. Before entering the service on January 5th, 1943, S/Sgt. Zajec was an employee of the Midwest Forge Co. He is a graduate of Euclid Shore High School.

DIES IN ITALY FROM WOUNDS

Mr. and Mrs. H. Kriznik, 447 E. 160 Street were notified by the War Department that their son, Pvt. Harry Kriznik passed away in Italy on May 2nd, after being wounded in action on April 24th.

Pvt. Kriznik, 30 years of age, entered the army eight months ago. He is survived by parents Harry and Fanny, his widow, Harriet, and a sister Alma.

IN CRILE HOSPITAL

Last Sunday 39 soldiers arrived at Crile Hospital in Parma, Ohio. Among them was Sgt. Joseph Glavan, husband of Mrs. Helen Glavan, 1195 E. 71 Street. Sgt. Glavan was serving with the engineers for two years, and was overseas one year. He was wounded in action in Italy. His parents, Mr. and Mrs. J. Glavan operate a tavern at 779 East 185 St.

KILLED IN PLANE CRASH

Sgt. George Kovish, an aerial gunner in the Army Air Corps lost his life last week in a plane crash while on maneuvers in California. The young Sergeant has been in the service since 1943 and was recently home on furlough.

Surviving him are his parents of Salem, Ohio, a brother Joe and his fiancée Violet "Tattler" Mihalich. To them we extend our sincere sympathy.

— "Snoopy"

CONVALESCENT

Home from the hospital is Martin Rackar, director of the singing chorus of Slovene Home, Holmes Avenue. Friends may visit him at his home, 15409 Holmes Avenue.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio

762 EAST 185th ST.

Kenmore 1166

Another Pause On the Long Road of American Memory . .

Decoration Day nears us once again, and again it is fitting that we remember the dead; that we consecrate anew the eternal life of heroism and sacrifice . . .

Those who have passed on, whether they died in the tumult of battle, or in the peace of their home, are entitled to our respect on MEMORIAL DAY

Michigan Slavs Fight for Victory and Lasting Peace

(Continuation)

When Detroit celebrated I Am an American Day last May, our Slav Congress was in the first ranks of the active participants. In fact, the rally on that occasion at State Fair Grounds, was opened by Dr. W. T. Osowski, president of our State committee.

Together with U.A.W.-C.I.O., A. F. of L., Free World Association, as well as outstanding community leaders like Mr. Abner Larned, our Slav Congress forces helped make the meeting of Vice President Wallace last summer an inspiring demonstration of unity around President Roosevelt. Members of our board of directors met with the Vice President and expressed to him our complete solidarity with the war policies of the administration.

Mayor Jeffries and Governor Kelley issued special proclamations for our Slav Day on July 18, last year, commending the patriotic program and efforts of American Congress of Michigan.

Through the publication of "Michigan Slav" we kept high the banner of American Slav unity, not only in our State, but throughout the country.

Through our paper and other American Slav publications we forwarded our message of fraternal solidarity with our brothers in Europe.

The inspiring American-Soviet friendship rally in Masonic Temple last November found Detroit Slavs among the most enthusiastic participants in that splendid tribute to our great ally—the Soviet Union.

Liberal and progressive Poles of Detroit made this city center of a fighting movement to rally all democratic Polish-Americans in support of war program of President Roosevelt. The Polish Trade Union Committee, which was founded recently in Cleveland and which represents 600,000 trade unionists, is headed by our national president, Leo Krzycki, the Polish-Americans, who are united

in the ranks of American Slav Congress, are proud of the fact that their brothers and sisters in U.S.S.R. and in Poland are fighting side by side with the soldiers of the Red Army in a great offensive to drive the bloody Nazi invaders, both from Soviet and Polish soil.

The fighting south-Slavic Americans—Serbs, Croats, Slovenes, Macedonians, and Bulgarians—made a great step forward in strengthening their unity, nationality and locally, by organizing the United Committee of South-Slavic Americans, under leadership of Louis Adamic, renowned American-Yugoslav writer, who spoke to us at our Slav Pearl Harbor Day rally in Cass Auditorium last December. Mr. Adamic's speech at that rally was a real contribution to the understanding of the true situation in Yugoslavia.

Winston Churchill, in his recent remarkable report to the House of Commons on the con-

duct of the war after Moscow, Cairo, and Teheran Conferences, already substantiated what Mr. Adamic said at our rally on the situation in Yugoslavia, whose people have taken up the fight against the ruthless German invaders and native traitors in the most epic struggle in Hitlerite Europe. Led by the amazing Marshal Joseph (Broz) Tito, the people of Yugoslavia built a tough people's army, whose glorious deeds remind us of our great American revolutionary traditions and immortal fighters of 1776, under Washington, as well as of those days of our Civil War, when Lincoln led victoriously the forces of progress against those of reaction.

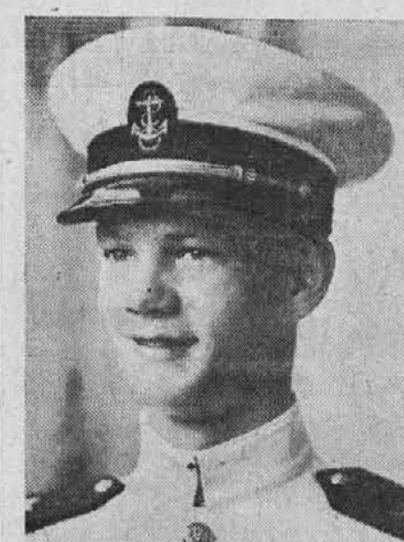
Let me read to you briefly what the London edition of the Army magazine, Yank, wrote about Tito's army. I quote:

"The partisan army is open to all who are willing to fight Nazis regardless of their race, religion, or political color. It is an army with the broadest possible base, composed of Serbs, Croats, Slovenes, Macedonians, Montenegrins, Jews, Christians, Moslems, Communists and conservatives. It includes an Italian division, a Czech brigade, a Hungarian battalion, and even a German company. And it is an army that fights. It operates on the slogan, 'Hit the Nazi wherever and whenever you meet him.' It did not wait for the allies to come and kick out the Fascists. It began to do that for itself, with its own blood and brains and guts."

Mr. Churchill spoke about Tito in the most glowing terms.

At the meeting in Cass Auditorium, which I mentioned already, we expressed our complete support of Tehran Pact, just announced at that time. We greeted that pact, and the decisions of the previous conferences in Moscow and Cairo as great weapons for victory.

(To be continued.)

Raymond I. Gornik, 19, of 6217 St. Clair Avenue, has satisfactorily passed the entrance examination for the United States Naval Academy at Annapolis and will enter that institution July 1, according to Congressman Michael A. Feighan who made the appointment.

Gornik, who is the youngest son of Mr. and Mrs. John Gornik Sr. graduated from St. Ignatius High School in June, 1941 and on December 7, 1942 enlisted in V-5 of the United States Navy. In June, 1943 he entered Ohio Wesleyan University at Delaware, and remained there until October 1, when he transferred to the Naval Academy Preparatory School at Bainbridge, Md.

He achieved Eagle Scout rank, highest in the Boy Scouts of America, last June and was also a member of the Sea Scouts, serving as second mate of the "Saratoga" of Troop 250 prior to his entry into the Navy.

Misses and Ladies

Select your latest style fur or fine cloth coat for the next 1944-45 winter season, now from Cleveland's best factories on WILL-CALL with absolutely no extra charges, and at lowest prices in Cleveland.

DO NOT DELAY

Just call or write for Appointment with no obligation on your part.

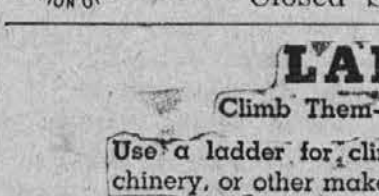
BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.

ENdicott 3426

"IS THAT LAST STITCH NECESSARY? CONSERVATION, YOU KNOW!"

Use a ladder for climbing. Don't use boxes, machinery, or other makeshifts.

Set the ladder at a safe angle—the base should be one-fourth of the ladder's height away from the wall. If the ladder is too nearly horizontal, it may slip or break; if too nearly vertical, it may fall backwards. Move the ladder instead of leaning far out.

Births

Mr. and Mrs. Joseph and Pauline Mocnik, 11909 Wayland Avenue, announce the birth of a baby girl. Mother is the former Pauline Shuster, daughter of Mr. and Mrs. Math Shuster, 718 Hall Avenue, St. Mary's, Pa.

On May 11th, Sgt. and Mrs. Harry Tekancic became the proud parents of a baby girl, their first child. Mother's maiden name is Josephine Barbo. Grandparents are Mr. and Mrs. Barbo, 14805 Hale Ave. Sgt. Tekancic was home on a short leave.

DINNER MEETING

The last monthly meeting of the Yugoslav Slovene Club for the current year will be a dinner meeting at Sorn's Restaurant, June 5th at 7 o'clock. For reservations call Alice Lausche, GL. 3485 or Mary Marsich, HE. 3858 by June 2.

—Helen Levstic

WEDDING BELLS

This morning at 10:00, St. Jerome's Church was the scene of a wedding which united in marriage Miss Norma Ellizabeth Belay to Mr. Fred C. Blocher. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Leo Belay of Eaglesmere Avenue.

FOR VICTORY — Buy U. S. War Bonds

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave.

Tel. EN. 0670

Closed Sundays during Summer

LADDERS

Climb Them—Don't Fall Off Them

Use a ladder for climbing. Don't use boxes, machinery, or other makeshifts.

Climb ladders carefully. Face the ladder. Clean mud or grease from your shoes before climbing up to work. Do not carry heavy objects, sharp tools or bulky materials when climbing—use a rope hoist. Avoid carrying objects such as nails and screws in your mouth when climbing.

Set ladder firmly on the ground or floor. If it is to be used in one place for some time, tie at the top.

Set the ladder at a safe angle—the base should be one-fourth of the ladder's height away from the wall. If the ladder is too nearly horizontal, it may slip or break; if too nearly vertical, it may fall backwards. Move the ladder instead of leaning far out.

Inspect ladders frequently for rusted or loose bolts and nails, cracked, rotted or loosened rungs and supports. Make repairs immediately or get a new ladder. That's cheaper than having an accident.

WHERE YOUR PAPER GOES SAVE WASTE PAPER!

HE MAKES

HOW UNCLE SAM USES WASTE PAPER

SHELL CASES

RATIONS PACKING

BOMB RINGS

PARACHUTES FOR FLARES, FOODS ETC.

SOLDIERS MEDICAL SUPPLIES

BARRACKS WALL LININGS

—AND THOUSANDS OF OTHER WAR TIME USES!

SAVE WASTE PAPER

NEWSPAPERS

MAGAZINES

WASTE BASKET PAPER

PLANE TALK

BY Rowland Burnston

The wing of an airplane is known as the airfoil. The air forced against the airfoil, or wing, when in motion causes the plane to rise. There are two different ways in which this takes place. This rise is referred to technically as "lift," and lift is caused first by the upward suction acting on the upper surface of the wing. Another way to say this is that there are differences of atmospheric pressure between the upper and lower surfaces as shown in the illustration below:

In addition to this function, there is what is known as dynamic lift. The dynamic lift is caused by the "angle of attack," which is the angle at which the wing moves through the air. As the angle of attack is increased, the dynamic lift is increased up to the stalling angle. This stalling angle will be described in a later article.

PRESS TO LOWER LIP AND BLOW

As an example of dynamic lift take a calling card and shape as shown above. Press your lower lip against it and blow so that the air force is directed across the upper curve or airfoil. The greater the force of the air blown across the card or airfoil, the more lift created.